

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta' este de 2 ori: Mercurul si Duminica, F6's, candu conceda ajutoriale. — Pretului: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 8 fl. v. s. Tineri esterne 12 fl. v. s. pe unu anu sau 2 1/2 galbanii mon. sunatori.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacea timbrala a 80 cr. de facare publicare.

Nr. 10.

Brasiovu 142 Februaru

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.
Transilvania.

Romanii in politica.

II.

Scimiu bine, ca romanii numai dela an. 1848 au inceput a face politica. Incercarile unora episcopilor romani a usurii sorte, a rumpe sclaviu romanilor pe cale pacifica. — Era a lui Hora si consorti a frange tiranii domniloru prin sabia si focu — nu ne îndreptatescu a dice, ca romanii pe acele timpuri au facutu politica.

Ei sermanii instruiti de preumii loro idioti, ca tote domnie guntu dela Dumnedeu* facea si suferia, necunoscutu alt'a dorere mai mare decat, ca se li se mai usureze robota', ajussa a fi nesuferibile, precum si de a se impuncu celelalte dajjii ajusse a fi nesuportabile; si nu a li se mai rapu fetiorii la militia, cari, dupa cum scimiu, pe timpurile acele se prindea cu funea (atiulu) si se lega cu lantulu, cum se prindu astadi canii prin stratele orasieloru! Nobilitate cu ceva cultura era cu trupu cu sufletu maghiara, era cea neculta nu se teme de alt'a, decat numai se nu -si perda privilegiile. Somnulu celu letargicu sub opresiunea secoloru trecute nu lasa a vedu pericolu, ce amenint'a natiunea, nici a prevedu de sperarea in contra lui!

Din acestu somnu letargicu a inceputu ai destepu pre romanii cu inceptulu seculu presente unu Petru Maioru, unu Simeicu, unu Cichindeale etc. aducandu-le aminte de originea loro, spundandu-le, ca limba loro e limba domnei lunei! Ca toti a acesti'a inse mai multu a contribuitu la desteparea romanilor regeneratoriului vietii politice a romanilor, eminentulu si singurul nostru adeveratu publicista G. Baritlu prin organulu seu fundatu la 1838, prin „Gazeta' Transilvaniei“.

Staruintii acestui organu avemu de a adscrie si memorabilulu acestu protestu ce se face in 1842 de catre tote corporatiunile Blasiulu in contra legii celei inumanis si nedrepte, care vrea se introduca limba maghiara atatu in besericia catu si in tote scolele romanilor!).

„Gazeta“ de o parte, Banutiul profesorulu din Blasiu de alta parte, se nuseia a destepu simtimentulu nationale romanu nu numai adormitu, ci, ce era mai pericolosu pentru vietii natiunei romane, deja inclinat u mai multu spre ungurismu, decat spre romanismu. Pre deplinu i a destepatu inse pre romanii apasarea, ce li se pregatira prin legea mai sus-memorata si respective pasirea barbatosa a inteligentiu blasiene in contra acelei legi.

In anulu urmatoriu 1843 se incepu procesulu profesorulu din Blasiu?) in contra episcopulu Lemény, sub a carui domnia se lasia destramarea moravurilor cu maghiarismulu chiaru si in

palatul episcopescu. Ajunga a insemna aici despre acestu procesu aceea, ce se scrie in istoria romanilor de A. Papiu pag. 137:

„Procesulu nationale besericescu in contra episcopulu Lemény in esentia nu a fostu decat unu precursoru alu rebelului romanismulu in contra ungurismulu. „Gazeta“ si acele procesu au datu expresiune spiritalu nationale; „Gazeta“ si acele procesu a formatu pre acei romani imortali, cari au datu directiune positira romanismulu in contra ungurismulu la an. 1848 (adica lupt'a pentru nationalitate). „Gazeta“ a formatu otea; procesulu dela Blasiu pe conducatori otea romanismulu. Portatori acelu procesu, teneri, cari in urm'a acelu procesu fara constrinsi a parasu Blasiu?) si ceialti teneri, cari in urm'a acelu procesu ne mai fiindu acceptati la statulu preutescu, se plecara la „scientiele politice juridice pre la scolele maghiare, continuandu pretotdeauna servitiulu apostolatulu nationalitatei, formanduse in societati, cari teneau adunari, se deprindeau in scrieri literare nationale, intorceau pre tenerii cel rebeceiti in scolele strainloru; pre cei buni ei intaricia in credinti nationale si li incurajia, acestia se pusera in capulu romanilor in an. 1848; acestia fara autori si conducatori miscarii nationale in 1848; acestia preptii si tribunii romanilor“). Dece nu erau acesti romani, diumetate a romaniei era condamnata de nou spre a se lupta sub nume strainu, pentru gloria si interesele strainiloru, ca in timpurile trecute de trista memoria.“

Pana candu ungorii se consulta asupra midu-loceloru, cum ar' pute mai usuria si mai curundu maghiarisa pre romanii?; pana candu ungorii nici ca ne mai dicea romani, ci se'u ungori romani, se'u romani ungori; pana candu chiaru si romani inteligenti se afa, cari pre romanii li numia „olah uku magyar“?); pana atunci romanii cei necristici si credintosi corporulu nationale dicea, dupa cum scrie desprez franculu: „Noi suntemu romani“ si se ingrigia si ei de midu locu, cum se scape de pericolu, ce le amenint'a existenti'a nationale, manuita prin tote tempestatile secoloru barbare!

Cu catu tinea maghiarii mai tare a maghiarisa, cu atatu mai tare crecea interitarea romanilor asupra maghiarismulu; in acest'a dispoziuntie interitarea ne a adatu revolutiunea din an. 1848! —

Cultura' scientifica in Transilvania si Ungaria.

II. Dera comercielu cum este reprezentatu? Nesupu de reu, adica in Ungaria' cu 14.012 firme, era in Transilvania' numai 431. Pe toti ceialti Monitoriulu nu i pote numera intre adeveratii comercianti, decat numai intre asia numitti negotiatori, sfarnari, manulari, desagari, cercelari (Kramer, Greissler etc.).

Dera nobilitate? Afara de unu numeru orea ce de familii aristocratice in sensu feudalisticu,

3) Se scia, ca in urm'a cercetarei facute prin episcopulu ratenu Gaganetz si vicariulu episcopescu dela Munkats in procesulu memoratu, profesorii au fostu dispusi la parochii pe sate, ce ei nevoindu a accepta fara stersi din Abulu diecesei ca omani nesubordinati, prin urmare fara chiamare la statulu preutescu.

4) Dintre cari multi au cadutu in lupta cu ostile maghiare, er' unu numeru mare justiciati prin reb. maghiari.

5) Veselenii striga: Se stergemu obagi'a, de ce voru face ungori obagi romani. Kosuth striga: Se contopimu pre tote natiunile in ungori, ca-ce altelnu noi ungorii (elu slovacu) cauta se perimu etc.

6) Unguru cu buze — limba — romana, ad. romanu numai din gura.

asume in Ungaria' suntu 94.243 nobili proletari, era in Transilvania' relative de patru ori mai multi, adica 74.134 nobili (nemesi, boieranas) o-pincari, parte barbatosa, adeverati reprezentati ai ignorantie si ai brutalitatei, cari inse toti suntu investiti prin lege cu dreptulu electoralu!

Era inal'ta protipendata, aristocrati'a de man'a antai si a do'u'a? Respectu la exceptiunile care ar' face onore la ori-care alta tie'ra; inse du. Matra aplica si acesteia cunoscutele sententie este odinora din pen'a neferticulu cancelariu transilvanu comite Nicolae Bethlen, carele dupace infruntase aspru pe aristocrati, pentru ca -si desmerda (refacia) copiii si i lasa a tandali tempulu cu nimicuri, ne tiendendu' strinsu ca se invetie mai multu decatu ceva, apoi le aranca in facia urmato-riete miserii: „Acosta profuse in Transilvania' atati domni, aristocrati tirani si fara Ddieu; de aici esira apoi inca si atati judecatori nedrepti si atheisti; de aici provenira si atati articii mai noi de lege, decretati nebunesco, cari adica -si contradicu unii altora, cari suntu adusi spre a ruina unii pe familielie altora, spre a se perde pe sine, si pe noi toti, cu descendentii nostri cu totu“). De aici au esitu atati advocati, doctori, secretari si protonotari de conditiune umilita, nascuti adesea din parenti tie-rani, pentruca copiii aristocratiilor n'au fostu capaci de asia ceva, apoi inse au murmuratu candu au trebuitu se se spele pe urm'a altora, dicundu ca patriotii nu suntu onorati, ci numai adunatori de venicii**). Dera cine se le da onore, ca-ci este asia, precum dice St. Pavelu: Au datu pe fiulu unu magariu selbaticu la soala, dupa disprezierea ani a esitu ca unu mare magariu selbaticu, care rage, sbiera, rinchidia in tote partile; nu -si a cunoscutu nici pe Dumnedeuulu seu, nici legile patriei sale, nici istoriela; nici macaru a facerile portate de antecessorii sei; si apoi unii ca aceia se -ti guvernate tie-ra, se -ti administre beserice, se -ti faca politica, se comande trupe, se merge in legatiuni spre a inchiaie tractate. Acosta ar' semnifica totu atata, ca si cum ai core dela murari, ca se-ti edifice una cetate fara maingru, fara mistra, fara petra si calce. Inse despre vindecarea acestui reu amu se vorbescu alrea; acum inchiaie capulu a acestu***).

*) Alusiunea lui Bethlen la legile de proscriptiune mai multoru familii aristocratice, cum si la celea ce deschide calea la totu felulu de rapacitate lupesca, si la celea prin care se vendea tie-ra. —

***) Se se spele pe urm'a altora. Pana in dilele principiloru Apaffy era si in Transilvania' dactina ca in resaritu, de a se spala pe mani mai de nainte de a se pune la mesa; spalatu inse deurgu cu ore-si-care ceremonia, cu ajutorulu sierbitoriloru, cari tiend lighianulu, tora cu ibriculu apa, tienea stergariela de indemana, era domni (boierii) mergea la spaiatu in ore-si-care ordine, dupa etate, familia, rang, oficiu, din care cauza adesea se esca mari rivalitati, pana si ura si urgia in familii. —

****) In limba' originale: „Ez csinálta Erdélyben a sok nyomorgató istentelen urat, fömbert, és ezékből aztán sok istentelen hamis birod, igazgató, a sok boldog egymással ellenkező, egymás házáit elrontó, magoknak és minnyójoknak s maradekjoknak ezeket vesztő újabb újabb artikulások. Ez adta az alacsony és sokszor paraszt ember gyermekeiből álló prókatorok, doktork, secretáriusok és ítélő-mestereket, mert a fő ember gyermeke nem volt

1) In acele protestu se dechiaru, ca nu in 10 ani — dupa cum decretat acea lege, dera nici de una suta de ori 10 ani ei nu voru introduce limba maghiara in besericia romana unita, nici in scolele romane!

2) Alte corporatiuni romane nu au protestatu in contra acelei legi, din contra — dece sum bine informatu — consistoriulu din Sibiu — dupa mo'rtia episcopulu Moga — a introdusu limba maghiara in afacerile sale. (1)

3) Acel profesorulu au fostu: S. Barnutu, Dr. Ios. Popp, G. Moldoranu, D. Boeriu, L. B. Popp si B. Albini, dintre cari astadi numaru L. B. Popp mai este in vietia, fostulu atunci profesor de Matematica si Geometria, celu de antianu, care a propus acestu scientie in limba' romana in liceulu din Blasiu.

Afara de Nic. Bethlen au mai fostu si alti unguri, cari au recunoscut cu profunda dorere suferinta lipsa de scole multe si bune si mai ver-tos lipsa de universitate in Transilvania. Avut-angurii unu barbatu, anume Ioane Apaczai, carele mai alesu in calitate sa de profesor si rectoru la scolele din Clusiu exercitase mare influinta asupra cul-turei conationalilor sei pana in zilele lui Apafy, atatu prin scrierile sale, cata si prin incurmarile mesturari si infruntari ce facea ala ungarilor pen-tu grosa loru nescentia. Apaczai intravese in tiera straine, cunoscu cateva universitati din ace-la tempuri, din care causa in totu cursulu vietii sale a strigatu: Scole, universitate! Acestu Apaczai a fostu care a disu ardelenilor, ca ei suntu nise omeni „somnrosi”, ca ungaru pentu nescentia si hebecu loru au ajuns de nepusa rusine si si bajocura in ochii celorlalte natii europene, care nu fara cauza li tienu dintre toti omeni de cei mai hebecu, de cei mai nepotintiosi si nas-cuti naci”. — (Va urma.)

Braslovu 12 Febr. n. In acosta cetate comerciale oiesca pana in septemana trecuta trei diarie politice in trei limbi si una foia literaria, era de 2 septemani inoace mai ese inca si unu ala patrulea diaru politicu „Osigenzenc”, care -si a propusu a se ocupa multu cu — Orientele, adica cu tierile asiediate intre Carpati si Danubiu, intre Danubiu, Marea neagra si Marea mediterana. Vomu vedé. Ceea ce avemu inde a observa la loculu a-costa este, ca pe airea, si anume pe la cetatile com-merciali (Emporia), foile politice au si cate una ru-brica, seu si cate una columna intraga, deschisa inadinsu numai pentu afaceri de comerciu, de in-dustria, de banci, de bursa etc. Se intielege apoi, ca in acele rubrici si columne scriu totu omeni de specialitate, cari cunoscu respective afaceri din fundamentu; era pe la noi se pare ca astepta tota lumea, ca redactorii se fia omnicuriosi, genii un-iversalu, se scia totu, se scria despre tote cate se intempla sub soare, cum se dicea mai de multu. De omnibus rebus divinis et humanis et de quibusdam aliis. Ca se tacemu ca in Braslovu functioneja si una camera comerciale, la care se aduna materialu forte multu, demnu de a fi cunoscutu in publiculu celu mare de prin pietile comerciali, dera apoi chiaru afacerile locale de tote dilele inca dau ma-teria destulu de bogata spre a ocupa de ajunsu doze si trei condele de publicisti specialu pe fiecare septemana. Dera precum in multe altele, asia si pe acostu terenu ardelenii suntu inca numai in-cepatori.

Acostea premise, vomu se ne ocupamu ast-a data din tote nenumerate ramuri ale comercielu numai cu unulu, cu alu cerealielu.

S'a observatu cu alta ocazione, ca in acosta

arra való, s aztán morgott, mikor utól kellett mos-dani, hogy nem becsülék a hazafiat, hanem csak a sehonaiakat, ki becsüléd. Mint Szent Pál mondja. Beadták a vadszamar fát a scholába, tizenkét esz-tendő málra kijött egy mindenfélét ordító, risító, nyertő nagy vadszamar, sem az istene, sem hazája törvényét, sem a historikát, még csak a maga vi-selt eleinek dolgait sem tudta, mégis országot, ec-clesiát, politikát, törvényt s országos hadakat, kö-zönséget tractáltak igazgasson. Igenis a kömies csakny, kalán, kór és méz nélkül várat építen. De ennek ortosságáról, ha érkezem, másutt szollok, most ezt a Caputot concludalom. Gróf Bethlen Miklos Ünslet leírása. Tom. I., pag. 224. Vedi despre acosta barbatu renumitu si in „Transil-vania” fiá asociatiune transilvane etc. din an. 1870 Nri 5 et 6. —

*) Bizony, ha csak így lenne is, hamar vilá-got látának s a rábatnok nyakunkból ama meg-mondhatlan gyalázatot, mely mián más nemzetsegek-ek csudáiv é csufáiv lettünk volt etc. — SI érási:

„Szem nélkül a test nélkül s az ember értele-m nélkül bányu. S ezért nem okádul az emberek közt leg butábbnak tehetetleneknek s gyer-mek körünk ota bárgyusgra születetteknek taran-ka a szomszéd nemzetek etc.” Apaczai. De Summa Scholarum necessitate. —

tempu se importa sume forte mari de bucate din Romanu in Transilvania. Pentu ca lectori no-stri locuitori pe din afara, se-si facea idea mai buna despre acestu comerciu, vomu soate aici cifrele au-tentice de importa, pe care ni le amu castigatu dela mana buna pe cei doi ani din urma, adica pe 1870 in care anu lipsa de bucate in Transilvania nu era simtita ca acum, si pe an. tr. 1871. Di-ferentiu intre anu si anu remane ca se-si o in-somne facare pentu sine. Acestea importaure inse s'au efectulu numai prin unu passu, adica prin ala Temisului, adica din partile Campinei, Plo-iesciloru, Bazeului etc.

Asia dera s'au importatu din Romanu in Transilvania prin passulu Temesiu in ponti de vama (Zollgewicht):	
Cerealiu: in an. 1870	1871
Grana	57.818 1,182.312
Grana-secara amest.	879.535 1,433.360
Secara	116.680 1,885.500
Papusiou (cucurudiu) 3,748.216	18,735.988
Legume pastaiose	2.496 5.262
Ordia	194.810 828.005
.	19.950 220.675
	5,019.605 24,291.102

Asia dera in an. 1871 s'au importatu numai prin vama Temisului aproape de cinci ori mai multe bucate, decatu in an. 1870. Intra'ceea in-semnatale acestei ramure de comerciu s'ar pote conose si mai bine atunci, candu s'ar publica date autentice dela tote passurile si respective punctele de vama dintre Romanu, Transilvania, Bucovina si Banatu. Dera fiinduca Temisulu este passulu celu mai frecventatu din tote, cifrele comunitate aici se pote servi de unu bunu indreptariu spre a ne forma parerile nostre in acosta materia.

Pentru aceea cari voiescu a-si face comutulu dupa mesura de capacitate, alaturamu aici urmato-riale chiai: In 1 cantariu (centenariu, unja de Vien's) suntu 100 \approx totu de Vien's, suntu 112 \approx de vama, seu 1 cantariu de vama are 88 \approx totu de vama. 1 mesura austriaca (niederöstrerr. Metzen) campania in \approx de vama, dá dupa diversele soturi de cerealie diverse greutati. Asia

1 mesura de gran se computa ca de 90 \approx	
. de secara	80
. amestecatu	80
. papusiou	70
. ordia	70
. fasole	100
. madiare	90
. oresu	50

Din acostea se pote computa, cam cate milioane de forini au esitu de ecs. in an. 1871 din Transilvania in Romanu numai prin passulu Temisiu si numai prin Romanu. Se se adauge inca si milioanele care esu pe vite, lana, pel, seu, brandiaria, lemniaria si multime de alte produse, apoi se se compute si sumele ce primese Transilvania pe manufacturile care se esporta de aici in Romanu, si atunci -si va explica fara multa filosofa starea cea deplorable a comercielu Transilvaniei.—

UNGARIA. Lui br. Eötvös ei serbu universitatea unu parastatu cu mare pompa in 2 Febr. Camer'a inca lua parte. —

Sectionile camerei deputatiloru au desbatutu novellu a legea de alegere, unelu o respinsu pe totu, ca una monesia, si cum nu, candu legea de alegere dela 1848 remane in valdre cu nedreptatile cele strigatoru, pentu cari nu avura simtulu novel-lari; d. e. unu Oláhlu si multe alte orasieje din Transilvania de cate 1—4000 locuitori se alba 1 dep. si unu comitatu d. e. Alb'a inf. cu 227 mii de locu-itori numai doi deputati, apoi acosta reprezentare se se numesca lege?

Min. Lonyay a pusu proiectulu de lego pentu mandatu de 5 ani pe mesa camerei. Asta mai era de adausu la maliti'a electorale, ca si atutatu se fia mai cu pretiu si coruptiune; der' multamires, der' pacea interna si incederua unde voru fi in res-

timpu de 5 ani, deca prin coruptiuni se voru alegé deputati totu de cei ce se uita preste umeru la starea popularu si apoi aceia voru codifica din is-torulu coruptiunei 5 ani de dile totu coduri de pandi'a coruptiunei!

Comisiunea pentu instructiunea publica a pri-mitu proiectulu privitoriu la universitatea din Clusiu, si se va decide celu pucinu provisoriu cu 4 facul-tati. Filosofia, istoria si literé; scientie naturali si matematica; medicina; jura si scientiele de statu, la cari se va adauge institutul pentu formarea de profesori.

Der' in Ardelu limb'a romana nu mai pote fi ignorata, ca pana acum. Deca universitate va fi numai cu limb'a maghiara si nu intemsa si cu cea romana: atunci statulu nu va avé odihna, pana candu nu va redica si pentu romani insti-tute de cultura a proportiunes sarcineloru de la porta, universitate etc. si deca statulu va fi astu de vitregu pentu romani; incatu se nu i respecte dreptulu egalitate: atunci romanulu -si va face ulu universitate, cum si candu va poté, der' va misca cerulu si pamentalu, ca se i sara intru ajutoriu fa-cia cu unu guvernii atunci vitregu. —

Orotiis si serbii scripu focu de indignati, estia numesc conferintele ministrulu presied. In causa' bes. serba completa si amenintia, ca pote se se reingaja rusbelu civile, deca barbatii de statu maghiari scutose scola si beserica nationale ser-be; er' crotiis in Zagrabia avura adunarea comisi-unei comit., in care nationali in majoritate deto-naratu pe maghiaroni. Regimulu crotiis a tramisu mandatu pe la jadii processuali, ca se se tienu de cele ce va dispune comitetulu unionistic din Za-grabi'a in causa' alegoriloru, si ei suntu burdugiti de nationali. — Der' regimulu maghiaru ii va sili si elu cu alegeri directe la Pest'a, deca nu se voru indupleca a pupa man'a balausiului. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien' 10 Februaru. Caus'a polona a adatu aplanare in comisiune, deca poloniu voru lucra pentu alegeri directe, cari voru a se introduce cu orice pretiu. Deca diet'a Galitiei va modifica resolutiunea sa in sensulu aplanarei, lucrulu va fi deocamdata tractatu. Proiectulu alegoriloru directe s'a propusu in senatu; ce viforu va produce prin provincie, sci cerulu. — In Boemi'a alegeri directe se voru pune in lucrare, fiinduca diet'a se disolva. —

Imperatulu se afla in Tyrol. —

Confederatiunea latina.

(Urmara.)

II. Intr'unu altu Nr., diariulu nostru cere-téza deca e in adeveru practica idea confederati-unei latine.

Candu propune cineva o modificatiune óre-care in asiediementu de pana acum alu staturiloru, in-ainte de tote are datoru a se procede cu multa campanie, si de a nu face unu pasu inainte fara a avé in vedere trecutul, fara a fi deplinu lumina-tulu asupra drumulu istoric, care este maiestria adeverata a vietii nationiloru. Istori'a este o spe-cialitate propria cu desebire a scientiei de statu; prin ea mai cu sima scientia de statu se deose-be de investiatulele curatu speculative. Asia pro-cedea publicisti vechi cei mai insemnati: Machi-velu, Guicardinu intemducu pre fapte istorice tote preceptele politice.

Astfelu avemu a procede si noi. Visti'a poli-tica a poporulu moderne va fi calaus'a fidela pentu viitorulu nostru.

O problema de urgente necesitate se presénta poporulu impasimentale in urm'a victorieloru fortioru preumpanitorie ale germaniloru; acosta problema e, cum se se asigure libertatea si indepen-denti'a stateloru in facti'a Germaniei? Acosta pro-blema nu resare din consideratiune nici ala nostru nici ala altora; ea nu e decatu o consecuinta log-ica a fortiei celu puterice a evenimentelor.

A domni si a trai vietii politica prin grati'a lui Dáieu, nu se mai poté; a domni si a trai prin grati'a si la umbra, creduta pana acum secura, a civilizatiei moderne, o ilusiune si mai rea; dapa ce ferulu si foculu au devenitu factorii dreptului,

si dapa ce Jone anticitati a reavatu aliarile sale cu fulgere si tunete moderne, carora scientia le a datu totu atributul puteri sale gradiente de astadi.

Lumea nu p^ote scapa de logica evenimentelor. Si deca nu p^ote, si deca acesta logica, in-totmai ca faptul, ca urisa' celor vechi, tera h^uma incatenata indereului carului seu, lumea e for-tata a medita si a resolve problema ce deriva in-eosurabilmente din acesta noua faza a umanitati.

Problem'a cata deci a fi resolta, si si nu se p^ote resolve, decatu seu standu ga'ta a muri seu lasandu campulu liberu intravaginatii si concuistei; seu deca mai vremu vitia, pragatindu-ne a opune cu efectu, fortia' contra fortiei.

Ajusi la acestu punctu, si privindu orice-orine fortiele diverselor staturi, in starea lor isolata, le gaseco insuficiente pentru aparare. Deca ostirile Franciei, triumfatorie in atata batale in Crimea si in Italia' au cadutu; deca deca imperii militare de mai multe secole, fara asternele la pamentu, unule (alu Austriei) in catare septemai, celalaltu (alu Franciei) in catare luni; voru reziste ore in-vasivane, Italia' singura, Spania' singura, micle-regate alu Portugaliei si alu Belgiei singure, — jun'a Romania' izolata, parasta, singura, si Fran-cia' victorioza, invinsa astadi si impunctata in prestigi-ului, teritoriulu, materialulu de rebelu si ostrea sa, singure ce potu se faza?

Dupa tote acestea, naturalmente nasce intraba-rea: cele deuce imperii invinse unulu dupa altulu, ar' fi fostu ore invinse totu asemea, deca inva-sivane avea de a combate in acelasi tempu fortiele unite ale amandurora? Ca n' ar' fi fostu invinse, ne o spune pacea dela Prag' a stipulata cu repedinea aburului, indata ce Bismark' suspsectu ca Fran-cia' voia se curga in ajutoria Austriei. Astelidu ca' minuea fortiorulu militarie e o necesitate pentru tierle cari nu au preponderantia militaria a Ger-maniei, si astadi acesta preponderantia, deca Prus-ia, nu o conserva decatu Rusia' si Statele- Unite ale Americii. Nu remane deci poporele mai slabe, spre a scoperi insuficientia' fortiorulu loru si spre a optine unu ecilibriu posibile, decatu a-si intruni singuraticile loru fortie militarie print' unu ornamentu comunu; nu le remane decata decatu a se confedera militaeramente pentru a-si salva libertatea si independantia.

A-si pune cineva sperantia in Anglia', nu se p^ote; ea e prusiana; in Austria' si mai pucinu, pentru ca ea, de si linguista astadi de catra in-vingatoriu, nu e mai pucinu amenintata la runda ei, si deca n'a pututu ea seu a fostu impeditata de a vrea spre Fran-cia, nu i se va erta si deca ar' ajta se sara intru aparare Italia' seu Spaniei; despre Rusia' nu e nevoie de a dice ceva, er' Fran-cia' e umiliata si incapabile de a se garanti per sine iasa-si pentru lungu cursu de tempu.

Santemu der' singuri, singure per lume; si a pentru prima' ora ca Europa' se afla intr'o po-sitie mai rea decatu aceea in care se afla per tem-puul caderei imperiorulu romanu, carulu i mai rema-sesera inca ostiri putintu, care impedebara in cursu de mai multe secole victoria' preponderante-loru fortie ale barbariloru.

Pentru noi italianii, dice „La Confederazione latina“ e ceva mai multu. Prestebe de invasione nu lipseco noulu imperiu; avemu papalatu nemul-tamtu in Roma, acestu vechiu alacmatoriu alu strainiloru in Italia'. Si deca astadi Prus-ia se tiene in reserza in cestione, cine p^ote fi siguru de purtarea sa de mane, atunci candu puterile noulu imperiu voru fi mai bine consolidate?

Ori in cotro' ne intorecemu privire, avemu cu-vente de a inghiata de terore; fortia' nda a sin-gura' domnia in Europa', si cum ea respeda dreptu- o rediuramu in Fran-cia'. Der' dapa terore si chiaru in inessi perturbatiunile terorei, a intinde fara resistentia si cu lasietate gatul su secure, nu e fap'ta de omeni, si repemna instinctuelu de conservatiune, care este acelasi in natii, ca si in individe.

Ce remane de ra facutu? A intruni fortie-tute tuturor; a se confedera intru sine tierle, cari se simtu slabe, pe ce nu se cadu prag'a fortiei si dieului tanu, astadi arbitriulu dreptulu in lume.

Confederatiunile ce propunemu, gaseco bazele sale istorice solide si vechi in sistem'a aliantiorulu ce salvara civilizata lumea inainte de an. 1870. In adeveru, atunci candu unu' seu mai multu nati- onali preocupanu prin puterea lor, celelate o a- unia intru sine per catu tempu ecilibriulu era a- amenintatu, pentru mai multe luni seu ani; cate odata si pentru mai multu de unu quartu de seclu,

cum se intempla in rebelulu celu de treideci de ani.

Cu acestu sistem'u se trai in Europa' dapa ca- derea imperiorulu romanu. Cu finitulu secululu din urma si in primii cincisprezeci ani ai secululu cur- ente, aliantie Angliei, Austriei si Rusiei, in cursu de 20 ani scapara aceste tieri de absorbirea fran- cesa, si le detera apoi victoria' dela Waterloo. Aliantie Nordulu catu Revolutiunii diaparta acestia terenule preste o diemate de seclu. Alia-ntia' intima intru Prus-ia si Rusia' a distrahu la 1866 imperiu milenariu alu habsburgiloru asupra Germaniei; si a ota aliantia a Prusiei, Rusiei si Angliei, acoperita de catra acesti doi din urme, complici prin velulu prefacutu alu unei neutralitati traditorie, a datu lorura de gratia prestigiu si preponderantia terenule a celui de alu doile imperiu. Astelidu de confederatiuni si gaseco ger- manulu loru in aceste si alte aliantie de o durata mai multu seu mai pucinu lunga ce au existatu purura in Europa'. Si asa precum aliantie du- ratura cu si periculu ce lo profoa, si precum pre- cediulu de astadi va tiene unu tempu nemasurat, nepreveditu, va fi permanente: asa aliantiorulu temporarie voru succede acum aliantie perpetue, adica confederatiunile, cari voru nasce dintr'o con- ditiune istorica a umanitati ce unu caracteru de permanentia din causa' permanentiei periculu.

Rusia' se tiene pointe de mai multu seculi, si tota Europa', mai multu seu mai pucinu faci-siu, fu constrinsa de a-si mantine aliantia' contra ei. Germania' ce se redica acum in centru Europei face mai multu decatu Rusia', si ver-cine o va consi- dera astadi, ca' mai cu putere si mai bine provedi- ta cu duci si ostiri escartate, va nimeri ade- verata' si dur'a realitate politica.

Europa' deci se afla astadi in aceasi necesi- tate de a sta completa in facta' Germaniei, ca' si mai inainte in facta' Rusiei, a-si apara propria' se- curantia si independantia. Vomu dice mai multu: proclamarea noulu imperiu germanu, fundata de noi longobardi, e o provocare facuta lumii, provocare teribila, avendu pentru sine laborulu victoriei; si forma' proclamatiunii si pretensiunile unanime ale Germaniei intregi, cu toti scriitorii germani in frunte, o spune per facta, ca avemu in secululu XIX reinviarea imperiorulu lui Carlo-Magnu, care insemnea supunerea tacuta si vasalitatea tuturor poporeloru si principiorulu Europei, dinastiea noulu Cesar. Da, Carlo-Magnu ese din momentu rein- tineritu prin fortia' si barbara. Nemtu suntu cari lu facu se revivia, si in fruntea nemitorulu profesora- turalu nemtesco. O spune acesta „Times“, organu nemtesco, de si ese in Londonu: „Profesori acesta, dice acestu diaru, au manifestatu cele mai selbatice teorie in privirea teritoriorulu din afara, cari trebuie a fi anexate Germaniei unite, fara a pro- voca vreunu semn de nemulmire“. Ni o spune si contole de Gray in camera' deputatiorulu din Monachiu la 19 Ianuaru 1871. Nu le mai ajunge nemitoru Germani' crescuta, precum e adi, prin teritorie danece, polonese si frances: Inainte, totu inainte! Laborulu germanu po'ta scrisa per foile sale futurante, concistat Europei. Ei voru Ger- mania' cea mare, care va se dica absorbire si ger- manisarea italianiloru, unguriloru, slaviloru, — adica a tuturor poporeloru ce constitue astadi imperiulu Austriei, si asia mai departe. Pentru ca etu cum inchia contole de Gray discursulu seu in camera' bavarsa: O aliantia cu Austria' e unule midiu- locu spre a realiza ide'a unei mare Germanie! —

(Va urma.)

RECENSIUNI MODESTE

de Ionu Valeriu Barciacu.

„Adeverulu este bine.“

I. Nu e de negatu, ca romanii Daciei cis- carpine se misca in catu-va si per terenu litaru, der' dorere, numai in catu-va. Ce esa mai cu seama aici de unu tempu incoace? — Possi, possi si er' possi, ca candu noi amu fi ajunsu degia la pragulu eldardului, si si aceste mai nu- mai mica vreme. Altu ce nimicu; asa incatu totu miscarea literaria numai in puciele nostre foi periodice se manifesta si si in aceste de forte pucini.

De necesitatea cea mai mare si neincungiura- vera, de invetimentulu poporulu si alu tinerimiei, i poti numera per degote, cari se lega. Si astadi inca totu lipseco: didactica' romana nati- onala a atatu in scolele nostre populare, reale, co- merciala, catu si in gimnasia; de alte carti, carti necesarie pentru academie si universitati nici nu vomu se amintescu. Apoi in institutelu nostre ro-

mane nationale vomu der' se crescemu romanu ade- verati in tote privintile.

Causele acestei inaintari lenose, p^ote, voru fi alta-data tractate, dapa cum se cuvine si fara nici unu reserva. In scolele nostre populare, ma nici in aceste tote, afara de unele abdarie, cari inca s'au gaitu numai per langa una ascurare ferma a cutarii seu cutarii consistoriu, nu suntu alte carti romanu didactice corespondentorie. In cele gimnasiale, horibile dictu audiuque! lipseco tote.

Inainte de tote nu se propune aces gramatica a limbii romane, care este menta a unifica, generaliza si purifica scrierea romana. De gramati- cina, lucrata de catre limbistu romanu, nici po- mana. De matese si geometria nici umbra; totu rodu de cea germana a lui Moenik. Fara' inca nu i, decatu celu multu, scrisa per tentie peritorie dapa propunerile profesoreiul respectiv. Studiulu naturi' l'amu vedutu la unu gimnasiu romanu din Ungaria, scrisu cu potozole lui Cirilu din nu seiu care seculu, care manuala pentru astadi e per pe- chiu si intarziatu. Manualu de filosofa — se car- pescu seu cu cele germane seu cu versiuni ungre- sesse — unicola, a lui Cipariu, la cei mai multu nu li face dorere de capu.

Istoria' universalu, compusa romanesce pentru gimnasia romana si pentru romanu, nu este, afara de unele versiuni din germanesce, ma un'a chiaru si voluminoza (a lui Putz, tiparita in tier'a codi- torulu etc.).

A Transilvaniei (compendiu) ar' fi, fara inse a fi acceptata in gimnasia; seu potu, ca nici s'a incercatu introducerea ei. A tuturor romaniloru nu este, ci cu mari nevoi — si procura cate unulu a lui Laurianu din Romania' libera. Cea a strabu- niouru nostri lipseco — rusine cu verfu.

Despre geografia romana, speciala si univer- salar' nu potu dice mai multu, ca' despre istoria. A lui Bellingier a esite din usu — celu pucinu la gimnasiale sasiloru din Ardealu, cari pana acum suntu cele mai sistemistate, mai practice, catedu a afirm'a, si mai inaltate. In fine de istoria limbii si a literaturii nostre romane nationale, tacu pentru ca me inforu, cum stamu cu ea. Doctrina' religioasa si istoria' besericei nostre resaritene, in- tre tote, e cea mai reprezentata. De alte manuale pentru astronomia, geologia, s. a. s. a. multe, forte multe, se vede, ca inca nici nu ni a venit tempulu.

Asia stamu cu invetimentulu poporulu si alu tinerimiei romane in Dacia' discarpatina. In mo- dulu acesta' apoi vomu cresce si instrui romanu si romanesce in institutelu nostre romane nationale! Er' o'da a fi in lume inca nu ne pre place.

Seu crescece curatu nationala, seu perire; a- ceste suntu alternativate, cari le arunca tempulu presente in facta' poporulu.

Arumu se alegemu, se ne decidemu, der' cu- rundu.

II. Intro astelidu de impregiurari deci, bom- bardati de pre una parte, precum bine o scimu si sentimu toti, de guvern, cu dreptu si fara dreptu, de pre alta', der' cu totu dreptulu, bombardati de popore civilizate, si de tempulu, de care vomu se ne tenemu, nu potemu sentu altu ce, decatu bucuria, mangaiare si sperantia, candu se ma de- termina si incoace cata una anima romana a astup'a de aceste lacune sperietorie si inca bine sciundu, ca de ce lucru s'a apucatu. Acesa sentimu si a- cum, candu bravulu si zelosulu profesoru dela gi- mnasiulu romanu din Beiusiu, diu Ionu Silviu Selagianu prezenta manualulu seu de geogra- fia alu Daciei si Ungariei (seu precum e botozatu: alu Ungariei si tierle de corona) tinerimiei romane.

Manualulu acesta', ca tote celelalte, cari cadu in ramulu didactice, este una apartina cu multu mai insemnata per campulu didactice romane, decatu se nu ne oprimu pucintelu la ea, si se risi- tamu din tote latirile acestu manualu.

Una geografia si mapa a Ungariei si tierle de corona, atatu pentru scolele populare, catu si pentru cele gimnasiale, amasurat tempulu si re- cenzitorulu presente, a lipsiu cu totulu. In Ardealu — si mai ajutoru romanii, cum si cu ce si incoace, der' ce facea oti din Ungaria' cu enoscientia' geo- grafica a patriei? Seu nu se studia, seu numai din gur'a diu invetitoriu, seu numai din manuale pentru tinerime maghiara, seu germana, si mai seio Dnieu, pentru ce altu seu strainu, numai de unulu acomodatu pentru alu nostru nu. Tote tieri moduri amintite forte periculose din punctelu loru de vedere, a caroru tractare va fi cadu-va deto- rianta' scrietoriulu istoriei desroltarei romaniloru.

Precurantia la manualulu din cestione, s'a potutu celu intrega in nationalu si preliminaru diaru „Federatiunea“. Esa este una icona forte

fidela, nu numai a starei sufletului autorea, ci si a natinei nostre romane in acest'a p'rintiva.

Partea cea mai atingatoria de anima, din a-cest'a precuventare tare interesanta, este inchierea, unde dice: „Disel in adinsa, de amu gacitu cu tempulu, ca in una era asia molipsita una pena debila, ca si a nostra, pacinu p'loru scoite la cale; contere deci la simpathi'a a loru sute de discipuli, si mosii mei cei dulci si multi amici de principia.“ — De unde tonulu acest'a plinu de infigire amestecat tota una-data si cu ore-si-care duru ferbinte —? Noi, cari trebne se fime paritioriti, suntemu causa'a la astfelu de tonuri. Tonulu acest'a la vomu afla mai la toti scrietorii nostri seriosii. In prospta memoria ni este inca, din tempulu celu mai recente, cestiunea organului „Transilvania“. Unii dintre noi strigau, si inca spre unire cu reventuena, se incete cu totulu a mai est, asia e, pentru ca unii dintre noi nu i damu acea propie, se precepce materiala si spirituala, si acea pretuire, care i se cuvina fara indoiela, ca-ci a nostra staru intelectualu a representa foile nostre de literatur'a popularu si natiuniloru lumii. De „Archiv“ numai rusinandu pana in fundulu amei inca si pana dincolo de elu, potemu vorbi. Ma, de cate ori vomu amintu de acelu isvora de auru si maera, totu de atatas ori mangium cu coloru mai prospta si mai neperit'ia p'et'a, care dicea pre noi pentru acestu indiferentismu inspaimantatoriu. „Amiculu scolet'“, „Amiculu popularu“ acum se tienu inca numai de regiunea negurelor. — Unde amu fi, de amu fi partinitu dela inceputu ca toti scriet'ie serios'e si folositor'e, deca amu fi desvoltatu egalu zelu si lucrare potericu intru propagarea aceleor'a? — Acolu, ca astadi n'ar trebui se ne tangium unii, si altii se scriemu asia precum o facemu. (Va urma.)

NB. Una rogare si aici umilita, der' ferbinte!

De ani amu reclamatu necesitatea de a se asieda pe la tote episcopieele romane cate una comisiunea, cu insarcinare a compane si recense carti didactice neapartu necesarie pentru institutiunea populara, media si superioara. S'a facutu acestu? Ne rogamu se ne informati de succese. Pana incatu s'a facutu! Deca nu, ore voru amana episcopieele cu scolele loru populari si media, ca, do-re-re! alte n'avemu inca, a se pune tote siepte in relatii amicali literali, facundu acele comisiuni una reunine pentru scopulu acesta si scotiendu la lumina din contelegere cele mai pipait'e carti didactice, mai antiau numai cate una deo specialitate pentru tote scolele tuturor dioceseilor (afara de cele religioase, de cari are a se ligri facare confusiunea la scaunulu metropolitianu prin contelegerea sufraganelor respect'ie) si eca modulu celu mai intensitiu a nu prevedu intr'una anu doi cu tote oparile didactice si inca pipait'e si primite si intruduse preste totu! Eca si uniformitatea culturii nationale la usa! Deschideti paletele! Nu o lasati, ca asprimele elementelor se o sbidicesca pana se suuce! Numai concordia parintesca intre capii confesionali, si poterile spirituali imbarbatate astfelu si inlesnite si in edare voru alerga pe intre-cula a suplini tote defectele. Vomu concura.

O Dohne! Cate sacrificia adusera capeteniele nostre confesionali si pana acum pe altariulu beserice si alu instructiunii publice! Ne mai potemu indoi, ca ca unii, cari suntu gata si-pene sufletu pentru turmele sale, voru lasa nesuplinita a-cesta necesitate strigatoria, care ar' arunca una umbra intencuatoara de multe alte fapte, candu ar remane scuitata si neimpinita in chipulu acestu din tote punctele salutaru?! Videntur consules! ca vin'a va apasa pe cerbicea celoru, ce potu intrati poterile si nu facu. Nu mai e tempu a face erori si omisiuni! Se invetiamu a ne sacrificia simpathieele si antipathieele nostre tote, der' tote principiiulu culturii nationale si alu vietii natiunii romane!

Tota asemenea suntu rogata tote inclidele cologia profesori dela gimnasieele romane complete: Brasovu, Blasiu, Beiusu, Naseudu etc., Bradu si Caransebesu, ca se pasiesca intr'o relatiee familiara, impartidinte intre sene diversi rami de scintie d. e. Nasedulu se compuna societate geografica, economica, Blasiulu istorico-filologica, literaria, Brasovulu naturalo-istorico-fisico-technica, Beiusulu matematica etc. etc. si cum s'ar decide intre

sene, din cari se prelucra cate unu manuale bunu din cele mai urgente necesaria, (se afla unele si acum bune, numai se so caute si introduce) ca so se suplinese orele lacuna de carti didactice pentru scolele media romane, si apoi acea censuratu prin'tro comisiune mixta din tote corporele si ambele confesioni se so primisca in tote scolele, ceea ce ar' inlesni si incuragia si munc'a la scopulu culturu nationale latu preste totu.

Credu, ca ne va fi rusine si de petre a ne mai intepeni sen ferigi unii de altii, se nu dicu, Ddiene! se nu urgi din caus'a unui u. si a unui n. u., cu cari ne imparechiazu dusmanii fericitei nostre, ca se nu prospereze nici una intreprindere nationale cu puteri leine si nefrangibile, ci se ne consumamu, se ne topimu cu certe si ure intre frati de una sange si o sor'ta, pana ce ele, alte natiuni, se sbore la culme; d. e. maghiarii si germanii, ma si slavii nutrescu cea mai intima si mai strinsa comuniune literaria nationale intre sene, fara a se ceteria de cele religioase, cari ca clendii aleo conscientii n'au de a se amesteca la scopulu comunu alu inaltiare culturii nationali comune intru asemenea gradu pentru toti. Miscati ve rogu si dro'stra, ca se fia succesu salutaru intru tote! — R.

Cronica externa.

Berlinu 9 Febr. Camer'a deputatiloru a latu in deliberatiune proiectulu de lege relativu la inspectiunea scoleloru primarie. Ministrulu culteloru a disu: Legea nu are de scopu de a lori in clere, cari n'are conventu de a se teme de acest'a lege; guvernulu va alege cu precautiune pe acei, cari voru fi insarcinati cu inspectiunea scoleloru; este forte posibilu ca cea mai mare parte din eclesiastici, cari protest'ia, voru conserva inspectiunea scoleloru. Bismark dice: Partitulu clericalu alu camerei are tendintie confesionali, cari impedeu reconciliarea cu guvernulu; partitulu clericalu este forte legatu cu partitulu polonu, care combatu inveltimentulu germanu pe teritoriulu polonu din Prusi'a, deca buvantia nostra a ajunsu acelu la marginitile sale; noi scimu ce datorim statulu.

Londonu 9 Febr. O telegrama din 8 Febr. bruaru adreata din Philadelphia diariulu „Times“ dice: Statele-Unite se voru supune decisiunii arbitrajului dela Genev'a, in dorint'a loru de a ajunge la unu arangiamentu satisfactoru, deca nu voru retrage nici un'a din reclamatunielu loru. —

Date congressuali.

Spre a se convinga pre deplinu ori-care fiu alu beserice gr. cat., cumca din partea prece veneratulu ordinariatu metrop. s'a facutu de repetite ori celi mai energici pasi pentru castigarea concesiunii prece inalte de a potu tiene multu doritulu si reclamatulu congressu provincialu besericescu, inese pana acum totu fara rezultatulu doritu, ne aflamu in positiune a impartasi urmatoriele date:

Ant'a reprezentatiune in caus'a congressulu s'a substerutatu in 7 Septembrie 1869 Nr. 1216; a dou'a suplica la negativ'a venita dela locurile mai inalte fu asterutatu in 1-a Maiu 1870 Nr. 25/pr., totu pre acela tempu se asteratu alta reprezentatiune din partea ven. consistoriu metrop. publicata si in „Gaz. Trans.“; a pat'r'a reprezentatiune resp. cere s'a asterutatu in 14 Sept. 1870 Nr. 1846, si a cincia reprezentatiune fu asterutatu in 6 Martiu 1871 Nr. 598, prin urmare de 5 ori s'a cerutu concesiune in scrisu, pre lunga acea si totu ocaziunea benevolenta s'a urgitatu congressulu si verbalu si mai pre urma in 20 Octobru 1871. — (III?)

Nr. 46/1872 civ.

3-3

Publicatiune.

Prin care se face de obste cunoscutu, cumca domnulu advocatu Andreas Csiki spre practicare si a stramutatu locintii s'a dela Turd'a la Brasovu, primindu asupra s'a, dupa aratarea s'a cancelarii'a domnului procuratoru ung. si fostulu advocatu Adolf Kenyeres.

Brasoviu in 15 Ianuaru 1872.

Din siedint'i tribunalului r. ung.

Publicatiune.

Domnulu baronu comite supremu alu acestui comitatu a conchiamatu conferint'a straordinaria a comitetului comitatense alu Turdei, pentru diu'a de 26/2 Februaru a. c.

Dreptu a ceea de-ra se provoca prin acest'a toti membrii comitatului, se binevoliesca pre diu'a susu aratata a se infaciosia la conferint'a ce so va tiene in Turd'a la casa' comitatului, la 9 ore antem'iana. —

Dela vice-comiteele comitatului Turdei. Turd'a in 8 Februaru 1872.

Alexiu Miksa m/p, vice-comite.

Publicatiune.

Una posesiune aflatoria in cetatea Kezd-Vas'arhely constatatoria din doua edificia de locuitu cu celaria (pivnita) uscate si bolite aflatorie sub ele; din'tro mora artificiosa de aboru cu trei rote, din'tru unu magazinu de bucate, grasdu si cu fauria, proredute cu tote cele de lipsa, tote in stare solida si de non didite; mai incolu ditinu edificiu isolatu diditu din lemmu, facutu pentru o fabrica de stearcu, din o cruce mare si din o gradina spatiosa de legume si de fructe, se vinde de buna v'oa sub conditiunile cele mai favorabile. Mai de aproape se intrebb in Brasoviu la proprietariulu

Ioachim P'ancz'el, asessore giudiciale reg.

3-3

Efori'a spitaleloru civile.

Efori'a dorindu a inchiria ospelunu ce a construitu pe proprietate Sina'a din districtulu Pruhova si care se afla pe siosu'a principala dintre Bucuresci si Brasoviu (Kronstadt), anunciu prin a-cesta pe amatori, ca va tiene licitatiee in diu'a de 25 Februaru stil. vechiu in Bucuresci, strata' Calt'a Nr. 38.

Conditiunile acestei antreprise suntu urmatoriele:

I. Ospelunu se inchiriasa cu dependentiele sale, adica grasdin, sopronu, carciuma, precum si stabilimentulu de bai infintiatu de eforia. Antrepronuru va ave asemenea unu basinu pentru conservarea pesciuru si intr'una cladire a parte unu cuprioru pentru fabricarea panei si frazelele precum si spatariile. Asemenia s'a 15 p'ogone livru pentru diferite trebuitu ale ospelului.

II. Inchiriasa se face pe terminu de cincii ani inceperu dela 23 Aprilu 1872.

III. Efori'a se obliga a nu permite la alte persoane a infintia pe acea proprietate stabilimente de asemenea natura.

IV. Efori'a se indatoreza asemenia a preda antrepronurulu facare camera a ospelului mobiliata cu mobiliariulu necesariu.

V. Imposetele se voru responde de catra eforia.

VI. Antrepronurulu se obliga a fisa tarifele obiectelor de mancare obicuinute, luanduse de base pretulu de midiulocu intre preturile curente ale celoru d'antau hotelori din Ploiesci si Brasoviu, asemenia pentru ficsarea tarifeloru cameriiloru se va lua de base preturile curente ale celoru d'antau hotelori din capitala.

VII. Aceste tarife suntu supuse aprobarii eforiei, care nu va putu refusa aprobarea sa de voru fi alcaturu in modulu prescriu mai susu.

Celelalte conditiiuni se potu vede in cancelaria in ori-ce di pansa la terminulu aratatu.

1-3 **Slefu servitului.**

Cursurile

la bursa in 13 Febr. 1872 sti' asiata:

Galbini imperat'esci	—	—	5 fl. 44	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9. 04	„
Angsborg	—	—	112. —	„
Londonu	—	—	113. 60	„
Imp'ratululu nationalu	—	—	62. 50	„
Obligatiunile metalice vechi de 5%	—	—	71. 10	„
Obligatiunile rurale ungare	—	—	80. 30	„
„ „ „ transilvane	—	—	77. 75	„
„ „ „ crasto-salav.	—	—	75. 50	„
Actiunile bancos	—	—	846. —	„
„ creditului	—	—	348. —	„